

<http://alabast.caib.cat>

A l'abast

COMUNICACIÓ BÀSICA EN LLENGUA CATALANA

NJÀLBÉENU JOKKO CI
LÀKKU KATALAN

Ku nekk xam na ni la sababoon ñu siiwal sémb bi njèkk ci wallujokkoo ci lakku katalan, tey la gëna taxaw. Booba ak léegi mat 20 at. Loolu mosul noppí di doon nisèr yi askan wi di sàkku.

Danoo wara sàmm wuute googu am ci diggante làkk wi ak aada yi. Wuute googu dafa bokk ci li doy doxal tugèl (Europe). Katalan nag dafa am cér bu ñu indi ci li wuutale àdduna bi. Làkk woowu dañu ko wara xamal junniy nit ñi fiy ñew at mu nekk ak ñi fi bëggä tabax seeni kér. Dañoo wara xam ni looloo wareefu Ile Baléare la.

Soxla nañu ay jumtukaay yu deme ni téeréb loxo bii ñuy wax *NEEXA YOR* ndax sunu yéené mooy ñu gën ñoo xam ci àdduna bi yépp ba ñu mëna xamal katalan yiy doora dëkk si Ile Baleares, bañu gën fee gëna yëg seen bopp.

Amul benn coppite ci jumtukaay yi ñu amoon. Namu meloon la mel te lamu doon tekki lay tekki. Ay coppite yu ndaw yu am solo rekk lañu indi ci yenn béréb yi ngir gën ko mëna méngalé ak jamono. Noonu rekk la mënoon deme ndax yeesal nañu pàcc bi mujj te itam yombal nañu ko ba mu dëppoo ak jamono ngir jàng lakku katalan ngir gëna neexa dégg. Ci noonu, dinañu dalal képp kuy jarinoo internet bi ci èttub jokkoo bii: web <http://alabast.caib.cat>, nga xam ni mèn nañu fee dégloo itam.

Ci gàttal, li ñu nammoon ca sémb bu njèkk ba ak bii benn la rekk la: Te mooy fexe ba jox ni fi dëkk ak gan ni lépp tuy yombal jàngum Katalan jaare ko ci yenn kàddu yi ñuy jèfandiko bés bu yàlla sàkk ngir dundal lakk wi.

Miquel Company i Pons

Kiy xelal ñi yor koppar ci Tugèl, Daara ju mag jiy ittéwoo aada
Nuurug Iles Baléares

Tothom convindrà que els motius que van empènyer a la publicació, fa vint anys, de la guia de comunicació bàsica en llengua catalana *A l'abast* continuen ben vigents avui en dia i no han deixat de ser objectius que la nostra societat aspira a assolir: el respecte a la diversitat lingüística i cultural com un dels motors que fa funcionar Europa i l'ofperiment de la llengua catalana com la nostra contribució a aquesta diversitat mundial. Donar a conèixer el nostre patrimoni lingüístic tant als milers de ciutadans que cada any ens visiten com als qui decideixen fixar aquí el seu lloc de residència s'ha d'entendre, per tant, com un deure de les institucions de les Illes Balears.

De ben segur que necessitam eines com la guia *A l'abast*, perquè tenim la voluntat ferma de donar-nos a conèixer al món i de facilitar als nous residents el coneixement de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a via natural per integrar-se a la nostra comunitat.

Així, aquesta reedició del material manté l'espiritu i l'estructura de la publicació original. Només s'hi han fet algunes actualitzacions puntuals i també modificacions formals –necessàries, d'altra banda– per fer-lo més proper. Com no podia ser d'una altra manera, s'ha actualitzat l'apartat final de recursos per aprendre la llengua catalana i s'ha simplificat tècnicament, d'acord amb els temps que corren, la possibilitat d'escutar els textos. Així, es posa a disposició dels usuaris el lloc web <http://alabast.caib.cat>, que inclou l'opció d'àudio.

En definitiva, l'aspiració continua sent la mateixa que amb la primera edició: oferir a visitants i residents, a través de fragments que reproduueixen situacions lingüístiques habituals a la vida quotidiana, un primer tast de la nostra llengua que faciliti l'aprenentatge del català i la plena integració lingüística.

Miquel Company i Pons
Conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura
Govern de les Illes Balears

A L'ABAST Comunicació bàsica en llengua catalana

2a edició (actualitzada): juny de 2022

© de la 2a edició: Direcció General de Política Lingüística – Institut d'Estudis Baleàrics. Conselleria de Fons Europeus, Universitat i Cultura. Govern de les Illes Balears

Selecció de les frases: Catalina Janer Gomila

Disseny: Maria Vinent Fedelich

Impressió: Gràfiques Menorca

Traducció: Leyenda Traducciones

Dipòsit legal: PM 00056-2022

Pasteef gi réewi tugèl yi am ci wàllu amal ay mbir yu bees ci fànni xarala ak xam - xam, dara wara lu ko lu dul wuute gi am ci wàllu aada ak làkk yi. Yenn saa yi nag kuréel yi aju ci nguur gi dañuy làq wuute gooyu ndax duñu sàmmonteeak ngènèel yii. Aar wuute googu mooy bàyyi xel èllègu tugèl (Europe)

Aar wuute googu mooy sàmm èllègu Tugèl. Lii moo waral Ile Baléares ak neneen ñiy làkk Katalane nga xam ni tollu nañu ci **Jurom naari million** doomi aadama yu dèkké tugèl tey yaatal xam -xam ak di jèfandiko sunu làkk wi, dinañu wéy di bay sunu waar ngir gëna dooleel wuute googu ci diwaanu tugèl bii ñuy tabax. Am nañu mbégté gis ne am na yeneen doomi tugèl yu sunu aada ak sunu làkk wi soxal lool.

Katalan yi dèkk ak yi dèkkul Ile Baleares yépp jagleel nañu leen benn jumtukaay buy waral sunuy làkk ak sunuy aada gën leen soxal. Téeré bobu di «**NEEXA YOR**» li ko taxa jog mooy fexe bajot ci ay am - am yu am njarin te gëna yomb ngir jokkoo bi gëna yomb ci làkk Katalan.

Ay aaya yu ñuy faral di dégg ci xew - xewi bés bu nekk lañu ci tènk. Am na benn CD-ROM buy mottali jukki bii, tey yombal déggug aaya yi ñeel ni fi juddo, di anregistre ak déglu li jängkat yi di wax.

Téeré bii di «**NEEXA YOR**» binduñu ko ngir rekk njàngum Katalan. Li ko taxa jg mooy wone lépp lu mëna ñaax nit ki ba mu gëna mëna jàng làkk waa **Ile Baleares**. Képp ku bëgga gëna xotal xam - xamam ci làkk wi, mënnaa xool li ñu bind ci njexxeel téeré bii nga xam ni, èmb na bépp xabaar bu ngeen mëna ittéwóo te mu dëppóok seeni nisér. Am na ay waxtuy njàng ak ay màkkaan yu kenn ku nekk mëna jàngale boppam. Am na fi itam xabaar yu dëppóok bu baax ak seeni bëgg - bëgg ak yeneen yu nu mëna jot ci internet bi.

Damià Pons i Pons

Kiy xelal ñi yor koppar ci Tugèl, Daara ju mag jiy ittéwoo aada
Nuurug Iles Baléares

La força creativa d'Europa en tots els camps dels coneixements i de les arts es deu, sens dubte, a la seva diversitat cultural i lingüística. Aquesta diversitat, però, sovint és emmascarada o ofegada per unes estructures estatals no sempre respectuoses amb aquesta riquesa. Defensar la diversitat és apostar pel futur d'Europa. Per aquest motiu, des de les Illes Balears, juntament amb la resta de la comunitat lingüística catalanoparlant (formada per més de set milions de ciutadans europeus), assegurant l'expansió del coneixement i l'ús de la nostra llengua, continuam fent una aportació important per al manteniment de la diversitat a l'Europa que estam constraint. I ens satisfà constatar que altres conciutadans europeus s'interessen per la nostra llengua i la nostra cultura.

A l'abast és un material pensat per a aquelles persones no catalanoparlants que, tant si han decidit convertir les Illes Balears en la seva residència com si no, tenen inquietud per acostar-se a la nostra realitat lingüística i cultural. A l'abast vol facilitar l'adquisició d'una sèrie de recursos útils per a una comunicació bàsica en llengua catalana. Consisteix en un conjunt de frases freqüents en situacions usuals de la vida quotidiana. El text escrit es complementa amb un CD-ROM que permet sentir aquestes frases pronunciades per parlants nadius i enregistrar i escoltar les que produeix l'aprenent. A l'abast no és un curs de català; només és un primer tast de la llengua de les Illes Balears, que esperam que serveixi per engrescar-vos a aprendre'n més. Si teniu interès d'aprofundir en el coneixement de la nostra llengua, podeu consultar la guia de recursos per aprendre català des de les Illes Balears inclosa al final d'aquest llibret. Hi trobareu informació sobre els mitjans que millor s'adaptin a les vostres necessitats, cursos, centres d'autoaprenentatge, recursos en suport informàtic o accessibles a través d'Internet, etc.

Damià Pons i Pons

Conseller d'Educació i Cultura
Govern de les Illes Balears

la/sa

Ay leeral ci melokaan ak mandarga yi nu jefandikoo ci biir jumtukaay bile

Boatal yi ñuy wax **el pa ak es pa** («mburu»); kër gi walla këram bokk na ci liy gëna mändargaal làkku katalan. Bu njèkk bi moo gëna yaatu waaye bi ci topp lañuy gën di faral di dégg ci làkku waa Ile Baléares ak Pitiusas ba ci yenn béréb yi nekk Costa Brava bu Catalogne. Waaye nag boatal bi ñuy was **es/sa** dàqul **el/la** bi nga xam ne moom rekkay nekk ci kanam ay baat ak kàddu yu bari: **Ag Géej** («Géej gi»), **Ab Adduna** («Adduna bi») ñooy ñaar, mooy ñaar ak ñoom seen.

Boatalu **el/la** lañuy gën di jèfandikoo ci wax ji gëna siiw. Bootal yi lañuy gën di jox dayo ndax doxalinu làkk yi ñu gëna miin moo gëna jafe ndax dafa bari ay coppite. Kiy faral di wax ni mu ko neexe, du am jafe-jafe bootal yi su leen bàyyee tuuti xel.

Ci beneen fànn, mën nañoo wax ni ci xeeti waxin yu bari lañu sukkandiku ngir sos jumtukaay bii nga xam ni dina yombal jokkoo ci anam yu bari. Ba tey (/) mändarga mii mooy wone waxin walla yenn baat yi niréo. Te itam, ay bootal ñooy góoral walla jigéénal, ba tey, rëdd wii (/) mooy wone waxin walla kàddu yi bokk lu ñuy tekki.

el/es

WÒLOF

> CATALÀ

Ca Majorque, dañu naan...
 Ci Katalan, nii lañu koy woowe...
 Naka lañuy waxee Minorque...?
 Naka lañuy waxee ci Katalan...?
 Xam nga naka lañuy wax lii ci Ibza...?
 Ndax xam ngeen nan lañu koy ci Katalan...?
 Ci Formentera dañu naan...

A Mallorca diuen...
 En català es diu...
 Com ho diuen a Menorca...?
 Com es diu en català...?
 Saps com ho diuen a Eivissa...?
 Saps com es diu en català...?
 A Formentera diuen...

NUYOO AK KADDU YU LALU CI YAR

1. Nuyu naa la. Naka suba si.
 Ngoonug jàmm. Guddig jàmm.
2. Ba beneen. Ba booba. Amal ay xéewal.
3. Ba ci kanam. Ba ci fan yií di nèw. Ba suba.
4. Jèrè-jèf. Sant la bu baax.
 —Noo ko bokk, loolu du dara
5. Jegal Ma, Baal Ma, Méti Na Ma.
6. Bég naa ci xamante bi.
7. Ak mbégté gu rèy rekk.
8. Lekkal bu baax.
9. Bànneexu leen. Bég leen bu baax
10. Dalal ak jàmm.
11. Ab diir su la neexee. Wànniwaatal su la neexee.

SALUTACIONS I FÓRMULES DE CORTESIA

1. Hola. Bon dia. Bon vespre. Bona nit.
2. Adeu. A reveure. Que vagi bé.
3. Fins aviat. Fins més tard. Fins demà.
4. —Gràcies. Moltes de gràcies.
 —De res.
5. Perdoni. Disculpi. Em sap greu.
6. Molt de gust. Tant de gust.
7. Amb molt de gust.
8. Que vagi de gust. Bon profit.
9. Diverteix-te. Que t'ho passis bé.
10. Benvingut. Benvinguda.
11. Un moment, per favor.
 Una altra vegada, per favor.
 Més a poc a poc, per favor.

LAAJ YI ÑUY FARAL DI DEF

PREGUNTES USUALS

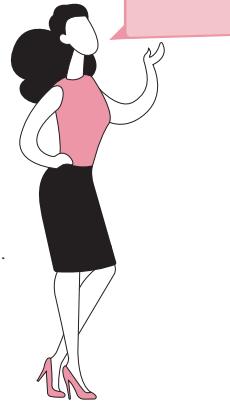
1. —Naka ngeen def? Naka nga def?
 —Jàmm rekk sant.
2. —Lan moo ko dal? yaram wi neexul?
3. —Naka laa tudd?
 —Isabelle laa tudd.

 —Naka nga tudd?
 —Pere laa tudd.
4. —Yaay kan?
 —Maay Mme Vidal.
5. —Lan la?
 —Ab neexal la.
6. —Fan ngeen jògé?
 —Allemagne lañu jge. Waa Maroc lañu.
 Autriche lañu dëkk.
7. —Fan ngeen jògee?
 —Angleterre lañu dëkk. Irlande lañu dëkk.
 Australie lañu jóge.
8. —Fan la jóge?
 —Waa France la. Belgique la jgé.
 Algérie la jógé.
9. —Fan ngeen jóge?
 —Waa îles Canaries lañu. Équateur lañu dëkk. Chili lañu dëkk.
10. —Waa Majorque nga?
 —Déet, allemand laa. Déet waa Maroc laa. Déet waa Autrich laa.

 —Ndax waa majorque nga?
 Déet waa Allemagne laa. Dédéet, waa Maroc laa. Déet, waa Autrichie laa.
11. —Ndax waa Minorque la?
 —Déet, anglais laa. Déet, irlandais laa.
 Déet, australien laa.

 —Ndax soxna si waa Minorque la?
 Déet, anglaise la. Déet, irlandaise laa.
 Déet, australiene laa.
12. —Com va? Com està?
 —Bé, gràcies.
13. —Què li passa? No es troba bé?
14. —Què noms?
 —Nom Isabel.

 —Com es diu?
 —Em dic Pere.
15. —Qui és, vostè?
 —Som la senyora Vidal.
16. —Què és això?
 —És un regal.
17. —D'on ets, tu?
 —Som d'Alemany. Som del Marroc.
 Som d'Àustria.
18. —D'on és, vostè?
 —Som d'Anglaterra. Som d'Irlanda.
 Som d'Austràlia.
19. —D'on és, ell?
 —És de França. És de Bèlgica.
 És d'Algèria.
20. —D'on sou, vosaltres?
 —Som de les Canàries. Som de l'Equador. Som de Xile.
21. —Ets mallorqui?
 —No, som alemany. No, som marroquí.
 No, som austriac.
22. —Ets mallorquina?
 —No, som alemany. No, som marroquina. No, som austriaca.
23. —És menorquí?
 —No, som anglès. No, som irlandès.
 No, som austrià.
24. —És menorquina?
 —No, som anglesa. No, som irlandesa.
 No, som austriana.

- 12.—Ndax waa Ibiza ngeen?
—Déet, français lañu." Déet, belges lañu.
Déet, algériens lañu.
- Ndax waa Ibiza nga?
—Déet, français laa. Déet, belge laa.
Déet, algérien laa.
- 13.—Ndax waa Formentera lañu?
—Déet waa Canaris lañu. Déet, ay équatoriens lañu. Déet, waa Chili lañu.
- Ndax waa Formentera lañu?
—Déet, Canaris lañu dëkk. Déet, waa équateur lañu. Déet, waa Chili lañu.
- 14.—Fan la dëkk ?
—Ci taax ya laa dëkk. Maa ngi dëkk ca kaw ga. Maa ngi dëkk ca àll ba.
- 15.—Ci man mbedd nga dëkk?
—Maa ngi dëkk ci mbedd mi ñuy wax Malaga. Déet, maa ngi dëkk ci Place Mayor.
- 16.—Ndax dégg nga catalan ?
—Waaw tuuti rekk. Bariwul de.
17. Ndax dégg nga li may wax? Lu mu tekki?
18. Naka? Naka lees ko waxee?
19. Lan nga wax? Lan nga bëgg?
20. Fan ngeen jèm? Fan ngeen jóge?
21. Ndax wóor na la? Ndax Wor na ko?
Ndax wóor na la? Dëgg la?
22. Kañ? Kañ lawoon? Ba kañ lay doon?
23. Wax ma? Kan ngay waxal?
Ci kan la jóge?
24. Ndaw am na ñaari xel? Ndax dégg nga?
- 25.—Bëgg nga ko?
—Waaw, bu baax. Déet, mukk.
26. Mèn naa tux? Mèn naa gaare fi?
27. Mèn nga féey? Mèn ngaa togg?
Mèn nga lakk catalan?

12. —Sou eivissencs?
—No, som francesos. No, som belgues. No, som algerians.
- Sou eivissenques?
—No, som franceses. No, som belgues. No, som algerianes.
13. —Són formenterers?
—No, som canaris. No, som equatorians. No, som xilens.
- Són formentereres?
—No, som canàries. No, som equatorianes. No, som xilenes.
14. —On viu?
—Visc a la ciutat. Visc en un poble. Visc al camp.
15. —A quin carrer vius?
—Visc al carrer Nou. Visc a la plaça Major.
16. —Parla català?
—Sí, un poc. No gaire.
17. M'entén? Què vol dir, això?
18. Com? Com diu?
19. Què dius? Què vols?
20. On anau? D'on veniu?
21. N'està segur? / N'està segura?
De veritat?
22. Quan? Des de quan?
Fins quan?
23. Digui? Amb qui parl?
De part de qui?
24. Hi ha cap dubte? Entesos?
25. —T'agrada?
—Sí, molt. No, gens.
26. Que puc fumar? Que hi puc aparcar, aquí?
27. Saps nedar? Saps cuinar? Saps parlar català?

BIRAL

1. Waaw. And naa ci. Jubóo nanu ci.
2. Dëgg la. Tigi.
3. Noo ko bëggée rekk. Xam naa.
4. Wax nga dëgg. Wor na. Noonu rekk la mèna deme.
5. Lu yem rekk. Loolu laa xalaat.

AFIRMACIONS

1. Sí. D'acord. Em sembla bé.
2. És ver. Exacte.
3. Com vulgi. Ho entenc.
4. Tens raó. És clar. Naturalment.
5. Més o menys. Crec que sí.

NEENAL

1. Déet, jéggalu. Déet, moo tooñ.
2. Ci genn anam. Mukk ci àdduna.
3. Du ñu wax. Mènul nekk.
4. Doy na! Doy na sèkk!

NEGACIONS

1. No, em sap greu. No, s'ha equivocat.
2. De cap manera. Mai de la vida.
3. Ni parlar-ne. Això és impossible.
4. Prou! Ja n'hi ha prou!

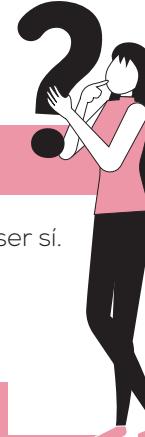

JAXALE

1. Mèn na nekk. Xayna noonu la.
2. Mu ngi aju ci.
3. Wamu ma. Xalaatu ma.

DUBTES

1. Per ventura. Tal vegada. Potser sí.
2. Depèn.
3. No ho sé. No ho crec.

KEEMTAANU AK YENN XEETI WAXIN YI

1. And naa ci. And nanu ci.
2. Baax na. Baax na lool. Baax na ba nga xam ni!
3. Lépp baax na.
4. Baaxul! Baaxul dara.
5. Tane na tuuti.
6. Aka doy waarr! Ndaw xadar!
7. Aka am wërsèg! Aka nàkk wërsèg!
8. Bii mbéj! Ndaw gàcce!
9. Yéemé na. Lu bees la. Lu ruslu la.
10. Ni mu rafetee! / Ni mu taaroo! Aka baax!
11. Ni mu ñaawee! Ndaw musiba!
12. Ndaw naqar! Lu reetaanlu la!
13. Rafet na lool! Am na solo lool!
14. Wërsèg wu yaatu
15. Benn la. Amul solo.
16. Noppí na.
17. Ndokk yàlla. Li nu bëggul woon.
18. Am naa ci yaakaar!

EXCLAMACIONS I EXPRESSIONS DIVERSES

1. D'acord. Hi estam d'acord.
2. Bé. Molt bé. Que bé!
3. Tot va bé.
4. Malament. Que malament!
5. Un poc millor.
6. Quina llàstima! Quina ràbia!
7. Quina sort! Quina mala sort!
8. Quina bajanada! Quina vergonya!
9. És curiós. És estrany. És ridícul.
10. Que guapa! / Que polida! Que simpàtic!
11. Que lleig! Que és d'horrorosa!
12. Que trist! Que divertida!
13. Meravellós! Fantàstic!
14. Bona sort. Molta de sort.
15. És igual. No hi fa res.
16. Ja està a punt.
17. Per sort. Per desgràcia.
18. Tant de bo!

DAYO, NEKKIN, NGEEEL

- Damaa njool. Maa gëna njool. Maa ci gëna njool. Man jigééen damaa njool. Man jigééen maa gëna njool. Man jigééen maa ci gëna njool.
- Maa ngi sant. Yèguma dara. Wér naa bu baax. Sama yaram neexul. Sama yaram neexul dara. Sama yaram neexul bu baax.
- Damaa xiif. Damaa mar. Xiif naa lool. Mar naa lool.
- Damaa liw. Damaa tàng. Liw naa lool. Tàng naa lool.
- Damaa tiit. Tiit naa dëgg. Lii daf may tiitlóo. Lii daf may tiitlóo torop.
- Yomb na. Niru na lu yomb. Jafe na. Niru na lu jafe.
- Sama loos mooy metti. Samay tànk moo may metti.
- Sama bopp mooy metti.
- Sama yaram dafa tàng.
- Soxla naa ndimbal. Dama soxla doktoor. Dama soxla ambulance.
- Damaa namma dox. Sopp naa di doxantu.
- Dem cinema moo ma gènal.
- Sopp naa lii. Daf may cuq. Daf may reetanloo.
- Dafa seer ci man. Liggéey bu bari la laaj.

MELOKAAN

- Wéex, xell, nete, xawa naat, naat, baxa, yulet, xonq, xawa xonq, gris, ñuul.
- Nan la mel?
—DafaweeC'est./ Melokaanwuweexla./ Dafa baxa.
- Sopp naa melokaan wii. Soppu ma dara melokaan wii.
- Dafa leer ba èpp. Lèndèmul torop.

QUALITATS, ESTATS, PREFERÈNCIES

- Som alt. Som més alt. Som el més alt. Som alta. Som més alta. Som la més alta.
- Estic bé. Em trob bé. Estic molt bé. Em trob molt bé. No estic gaire bé. No em trob gaire bé.
- Tenc gana. Tenc set. Tenc molta de gana. Tenc molta de set.
- Tenc fred. Tenc calor. Tenc molt de fred. Tenc molta de calor.
- Tenc por. Tenc molta de por. Això em fa por. Això em fa molta de por.
- És fàcil. Sembla fàcil. És difícil. Sembla difícil.
- Em fa mal el coll. Em fan mal les cames.
- Tenc mal de cap.
- Tenc febre.
- Necessit ajuda. Necessit un metge. Necessit una ambulància.
- Tenc ganes de passejar. M'agradaria passejar.
- M'estim més anar al cinema.
- M'agrada. Em fa il·lusió. Em fa gràcia.
- Em costa molt. Em duu molta de feina.

COLORS

- Blanc, beix, groc, carabassa, verd, blau, lila, vermell, grana, marró, gris, negre.
- De quin color és?
—És de color blanc. / És blanc.
—És de color blau. / És blau.
- M'agrada aquest color. No m'agrada gens aquest color.
- És massa clar. No és gaire fosc.

LIM

- Benn, ñaar, ñett, ñeent, juróom, juróom benn, juróom ñaar, juróom ñett, juróom ñeent, fukk.
- Fukk ak benn, fukk ak ñaar, fukk ak ñett, fukk ak ñeent, fukk ak juróom, fukk ak juróom benn, fukk ak juróom ñaar, fukk ak juróom ñett, fukk ak juróom ñeent, ñaar - fukk.
- Fanweer, ñeent fukk, juróom fukk, juróom benn fukk, juróom ñaar fukk, juróom ñett fukk, juróom ñeent fukk, téeméer, junni.
- Pàcc/pàcc, benn ñeenteel, ñaari ñeenteel, benn fukk ak ñaar.

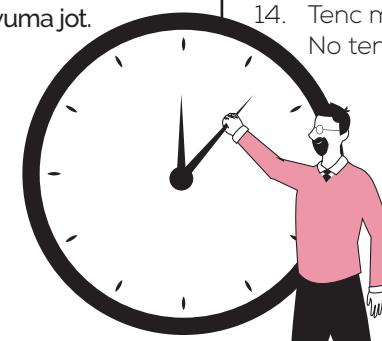
NUMERALS

- U/un/una, dos/dues, tres, quatre, cinc, sis, set, vuit, nou, deu.
- Onze, dotze, tretze, catorze, quinze, setze, desset/disset, devuit/divuit, denou/dinou, vint.
- Trenta, quaranta, cinquanta, seixanta, setanta, vuitanta, noranta, cent, mil.
- Mig/mitja, un quart, dos quarts, una dotzena.

EXPRESSIONS TEMPORALS

- Wan waxtoo jot, bu la neexe ?
—Ñeenti waxtu yu teg fukki saa ak juróom.
- Tey. Démb. Berki démb / Suba / gannaaw suba. "ganaawaatu suba
- Tey ban bés la?
—Noo ngi ci alítine 6 fan ci sattumbar 2021.
- Suba. Midi. Jant buy so / digg bëccëg. ngoon. guddi. Suba teel.
- Njàng mi ci ngoon si la. Ci suba si lay yegsi.
- Asamaan set na. Guddi na. Mu ngi tàmballe lèndèm.
- Ci naari waxt (14h) lañu añ. Reer bi jurom netti waxtu ag genn wàll la.
- Ñaata waxtu lay def?
—Juromi waxtu.
- Ñaata waxtoo ci des?
—Ñetti ayu bés.
- Ban waxtu lay dellusi?
—Fii ak benn waxtu.
- Booba ak léegi am na ñetti ayu bés. Juróom ñaari ayu bés ba léegi.
- Lu jiitu ñaari waxtu. Gannaw ñeenti fan.
- Ci juróom ñeenti waxtu ak genn wall. Ci booru juróom ñaari waxtu yu teg ñaar fukki saa.
- Am naa jot gu bari. Bariwuma jot. Amuma jot.

- Quina hora és, per favor?
—Són les quatre i quart.
- Avui. Demà. Ahir. Demà passat / passat demà. Després-ahir.
- Quin dia és avui?
—Avui és dilluns, 6 de setembre de 2021.
- Matí. Migdia. Capvespre/tarda. Vespre. Nit. Matinada.
- Les classes són al vespre. Ell arriba al matí.
- És de dia. És de nit. Es fa fosc.
- El dinar se serveix a les dues. El sopar és a les vuit i mitja.
- Què dura?
—Cinc hores.
- Quin temps falta?
—Tres setmanes.
- Quin temps estarà a tornar?
—Devers una hora.
- Fa tres setmanes. Des de fa set setmanes.
- Abans de dues hores. Després de quatre dies.
- A les nou i quart. Devers les set i vint.
- Tenc molt de temps. Tenc poc temps. No tenc temps.

BES, WEER, DIAMONO, JAMONOV FATTALIKU

- Alitne, Talaata, Allarba, Alxames, Ajuma, gaawu, dibéér
- Sanwiyé, feebriyé, maaris, awril, mayo, jun, julet, out, sattumbar, octoobar, novambar ak desàmbar
- Cooron, noor, lolli, nawet.
- Bëj gànnaar, bàjjéeri, penku, sowu.
- Am na bee ja talaata. Allarba, damay dem Barcelone.
- Fewrié la njàng mi di tàmbali. Ci Maris lañuy sèy.
- Ñu ngi ci jamonoy cooron. Dafay tàng ci jamonoy nawet.
- Bëj gànnar la Saint-Jean féete. Santanyí mu ngi bëj gànnaar.

AT, BES BU DELLUSI

- Ñaata at la am? Naata at nga am?
—Am naa fanweeri at ak ñeent.
- Kañ la bés bi nga judduwoon di dellusi?
—Fii ak weer.
- Ciutadella laa juddoo 2 fan ci mars 1962.

EDAT, ANIVERSARIS

- Quants d'anys té? Quants d'anys tens?
—Tenc 34 anys.
- Quan fas els anys?
—D'aquí a un mes.
- Vaig néixer a Ciutadella el dia 2 de març de 1962.

JAMONO

- Naka la jamono ji bindóo tey?
—Tey jaww ji dafa neex. Tey jawwu ji neexul dara.
- Dafa sedd. Dafa tàng. Dafa sedd torop.
Tàng na torop.
- Mu ngi taw. Mu ngi taw galaas. Dafa niis.
- Asamaan si feeñul. Dafa xiin.
Mu ngi talleeku.
- Am na ngelaw. Mu ngi dënnu di mellax.
- Dafa xuy. Jaww ji dafa diis. Dafa wow torop.

TEMPS

- Quin temps fa avui?
—Avui fa bon dia. Avui fa mal dia.
- Fa fred. Fa calor. Fa molt de fred. Fa molta de calor.
- Plou. Neva. Fa sol.
- Està tapat. Està ennuvolat.
Està estirat.
- Fa vent. Fa trons i llamps.
- Hi ha boira. Hi ha humitat. Fa un temps molt sec.

DIES, MESOS, ESTACIONS, PUNTS CARDINALS

- Dilluns, dimarts, dimecres, dijous, divendres, dissabte, diumenge.
- Gener, febrer, març, abril, maig, juny, juliol, agost, setembre, octubre, novembre, desembre.
- Primavera, estiu, tardor, hivern.
- Nord, sud, est, oest.
- El dimarts hi ha mercat. Dimecres vaig a Barcelona.
- El curs comença pel febrer. Es casen pel març.
- Som a la primavera. A l'estiu fa calor.
- Sant Joan és al nord. Santanyí és al sud.

YEGLE AK WONE TAF

- Moytul!
- Moytul. Wóorul.
- Tèju. Dafa teju 7 fan ba 15 julet.
- Ubbéku. Dafa ubbéku 10 ba 19 waxtu.
- Tèjal bunt bi, su la neexe.
- Bàyyi mu wéy.
- Bul tux.
- Dugg. Génn.
- Moom sa bopp. Damaa jàpp. Sutura.
- Kèr guy jaay. Kèr gu ñuy luwé.
- Njaay. Ay njëg yu ñu wàñni. Am njaay. Wàñni.
- Jariñoo leen ndox mi.
- Selaw, su la neexee.

AVISOS I CARTELLS

- Alerta! Anau amb compte!
- Atenció. Perill.
- Tancat. Tancat del 7 al 15 de juliol.
- Obert. Obert de les 10 del matí a les 7 del capvespre.
- Tancau la porta, per favor.
- Deixau passar.
- No fumeu.
- Entrada. Sortida.
- Lliure. Ocupat. Privat.
- Pis en venda. Casa per llogar.
- Rebaixes. Preus rebaixats. Ofertes. Descomptes.
- Aprofitau l'aigua.
- Silenci, per favor.

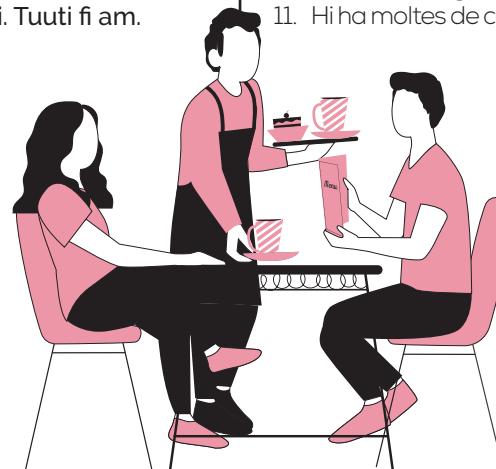

LI NUY JAAY AK LI NUY JEND

- Lan ngeen bëgg?
—Dama bëggon a woote telefon.
- Lan nga bëggä jèl?
—Dama soxla benn beer.
- Ñaata lay jar?
—Ñaari téeméeri Euros lay jar.
- Ñaata laa ko ameel?
—Jurom Euros la.
- Fayal su la neexee.
- Seer na de. Seer na lool. Seer na ba mu èpp.
- Jar na de. Jar na bu baax. Jar na ba mu èpp.
- Am nga mburu? Am nga surnaal bi?
- Am na nit ñu bari. Nit ñu néew fi am.
- Amul kenn. Amul dara.
- Am na ay mbir yu bari. Tuuti fi am.

OFERTA I DEMANDA

- Què volia?
—Voldria telefonar.
- Què vols prendre?
—Vull prendre una cervesa.
- Què val això?
—Val dos-cents euros.
- Què li dec?
—Són cinc euros.
- El compte, per favor.
- És car. És molt car. És massa car.
- És barat. És molt barat. És massa barat.
- Que teniu pa? Que teniu el diari?
- Hi ha molta de gent. Hi ha poca gent.
- No hi ha ningú. No hi ha res.
- Hi ha moltes de coses. Hi ha poques coses.

LIGGEY, JANG AK MECCE

- Tey bésub liggéey la. Tey bésu bér la.
- Dama nekk ci bér. Damay liggéeyi.
- Damay wat. Jigéen laajuy wat di létt. Man damay séddalé. Jigéen laajuy sédaale.
- Internet lay liggéeyé. Ordinatèer portabal lay ligéyée.
- Amuma liggéey. Damay taxawaalu.
- Liggéey ngay wut. Ligéey laa bëgg.
- Man jaaykat laa. Jàngalekat laa. Jigéen juy jàngale laa. Beykat laa. Boroom tool laa.
- Jàng naa Katalan. Jàng naa français. Jàng naa español. Jàng naa allemand. Jàng naa anlais.
- Jàng naa mathematique. Jàng naa xeltu. Jàng naa xam -xamu simi. Jàng naa fëlsëwë. Jàng naa yoon.

BEREB

- Fan la garaas bi féeté?
—Jege, jege lool. Sori, sori lool.
- Ana kàggú gi?
—Ci ndeyjoor. Ci càmmoñ. Ca biir. Jubal xocc.
- Damay dem bànk. Damay dem ekkol.
- Hopital laa jògé. Farmasi laa jògé. Sunu kér laa jògé.
- Maa ngi ci mbédd mi. Dama soxla docktoor. Maa ngi ci kér gi.

DEM AK DIKK BI

- Dox. Dawal welo. Dawal patin. Dawal moto. Jèl oto tukki. Jèl saxaar tukki. Jèl bus. Jèl metro. Jèl roplaan. Jèl gaal. Jèl bato.
- Jèl welo. Jèl sckuter. Jèl welo. Jèl oto. Jèl saxaar. Jèl oto bus. Jèl metro bi. Jèl roplaan. Jèl bato. Jèl bato.

FEINA, ESTUDIS, PROFESSIONS

- Avui és dia feiner. Avui és dia festiu.
- Faig vacances. Vaig a fer feina.
- Faig feina de perruquer. Faig feina de perruquera. Faig feina de cambrer. Faig feina de cambrera.
- Faig teletreball. Faig feina amb el portàtil.
- No tenc feina. Estic a l'atur.
- Cerc feina. Necessit una feina.
- Som comerciant. Som professor. Som professora. Som pagès. Som pagesa.
- Estudii català. Estudii francès. Estudii espanyol. Estudii alemany. Estudii anglès.
- Estudii matemàtiques. Estudii psicologia. Estudii química. Estudii filologia. Estudii dret.

LOCALITZACIONS

- On és l'estació d'autobusos?
—A prop, molt a prop. Enfora, molt enfora.
- On és la biblioteca?
—A la dreta. A l'esquerra. Al fons. Tot dret.
- Vaig al banc. Vaig a l'escola.
- Venc de l'hospital. Venc de la farmàcia. Venc de ca nostra.
- Som al carrer. Som a cal metge. Som a ca nostra.

TRANSPORTS

- Anar a peu. Anar amb bicicleta. Anar amb patinet. Anar amb moto. Anar amb cotxe. Anar amb tren. Anar amb autobús. Anar amb metro. Anar amb avió. Anar amb barca. Anar amb vaixell.
- Agafar la bicicleta. Agafar el patinet. Agafar la moto. Agafar el cotxe. Agafar el tren. Agafar l'autobús. Agafar el metro. Agafar l'avió. Agafar la barca. Agafar el vaixell.

NJABOOT, NGUUR, KAYITI JUDDU, SEY AK FAATU BA CI DEKKUWAAY

- Baay, Yaay, xale bu góor, xale jigéen, mag walla rakk ju góor, mag walla rakk ju jigéen.
- Doomoo/Maamju góor, Doomoo jigéen/maam ji jigéen, set bu góor, sét bu jigéen.
- Jèkkèr/boróom kér, soxna/jabar, xarit bu jigéen/xarit bu jigéen.
- Doomu nijaay bu góor, nijaay/bàjjen, jarbaat bu góor, Jarbaat bu jigéen.
- Rakki soxna bu góor, rakki soxna bu jigéenr, goro, goro bu jigéen.
- Dama am soxna. Góor gu doomoo laa. Jigéen laa ju doomoo. Damaa tas. Ku soxnaan faatu. Dama am boroom kér. Jigéen laa waaye damaa tas. Jigéen ju ñakk jèkkèrem.
- Am naa ñetti doom. Am naa ñetti sét yu góor.
- Ca sunu kér ay ñetti rakk aki mag yu góor lañu.
- Samay kér maam laa dèkk. Man rekka dèkk. Man kese maa nekk.
- Ci genn kér laa dèkk. Kér gi ma dèkk dafa am jardeñ.

FAMÍLIA, ESTAT CIVIL I HABITATGE

- Pare, mare, fill, filla, germà, germana.
- Padri/avi, padrina/àvia, net, neta.
- Espòs/home, esposa/dona, companya, parella.
- Cosí, cosina, oncle/conco, tia, nebot, neboda.
- Cunyat, cunyada, gendre, nora.
- Som casat. Som fadri. Som divorciat. Som vidu. Som casada. Som fadrina. Som divorciada. Som vídua.
- Tenc tres fills. Tenc cinc nets.
- A ca nostra som quatre germans.
- Visc a cals padrins/avis. Visc tot sol. Visc tota sola.
- Visc en un pis. Visc en una casa amb jardí.

BER AK NDOKEEK

- Noël. Réveillon ngir at mu bees mi. Buur yu Orient yi.
- Carnaval. Koor. Feet paques.
- Bèrug nawet. Bèrug Noel. Bèrug Paques.
- Noél jàmm, atum jàmm.
- Bèrug jàmm. Yoonu jàmm. Weer wu neex.
- Maa ngi lay ndokkeel. Wér gu yaram!
- Jàmm ak gudd fan.

FESTES I FELICITACIONS

- Nadal. Cap d'Any. Els Reis d'Orient.
- Carnaval. Quaresma. Pasqua.
- Vacances d'estiu. Vacances de Nadal. Vacances de Pasqua.
- Bon Nadal i bon any nou.
- Bones festes. Bon viatge. Bones vacances.
- Enhorabona. Salut!
- (Per) molts d'anys. Moltes de felicitats.

AY AM -AM NGIR JANG

KATALAN

NJÀNGUM CATALANE

Njàngum lakk katalan ci bépp tolluwaay ak ci anam yi yépp, maanaam ci njàng mooy teew, njàng moo xam ni da ngay teew tuuti walla njàngum internet ba ci jàngal sa bopp walla sax bérèb yu nuy waxtaane.

INSTITUT D'ESTUDIS BALEÀRICS (DAARA JU NUY JANGE BALEARES)

C. de l'Almudaina, 4, Palma 971 17 76 04 <https://llengua.iebalearics.org>

ESCOLA MUNICIPAL DE MALLORQUÍ (DAARA DIIWAANU MAJORC)

Pg. del Ferrocarril, 79, Manacor 971 83 49 83 <https://www.escolademallorqui.cat>

INSTITUT D'ESTUDIS EIVISSENCS (DAARA JANG BU IBIZA)

Via Púnica, 29, Eivissa 971 31 27 75 <https://estudiseivissencs.cat>

DAARAYE JANG LAKK

**Escola Oficial d'Idiomes de Palma
(Daaray jàng lakk Palma)**
C. d'Aragó, 59
971 42 13 14 | <https://eoipalma.com>

**Escola Oficial d'Idiomes de Calvià
(Daaray jàng lakk bu Calvià)**
C. de l'Arquitecte Francesc Cases, s/n, Bendinat
971 70 01 50 | <http://www.eoicalvia.com>

**Escola Oficial d'Idiomes d'Inca
(Daaray jàng lakk bu Inca)**
Ctra. de Palma-Alcúdia, s/n
(edifici Berenguer d'Anoia)
971 50 21 54 | <https://www.eoinca.com>

**Escola Oficial d'Idiomes de Manacor
(Daaray jàng lakk bu Manacor)**
Ronda de l'Institut (edifici Mossèn Alcover)
971 55 41 52 | <https://www.eoimanacor.com>

DAARAY NJÀNGUM MAG NI
http://www.caib.es/sites/fp/ca/informacia_general_0

Yéneni xibaar yu dolli ku ci lii:

Conselleria d'Educació i Formació Professional (Ministeer bi ni dénk njàng mi ak tåggat ci wàllu liggey)
C. del Ter, 16, pol. Son Fuster, Palma 971 17 77 71

Delegació Territorial d'Educació a Menorca (Kuréel gi nu dénk njàng mi ci diiwaanu Minorque)
C. de Josep M. Quadrado, 33, Maó 971 17 62 65

Delegació Territorial d'Educació a Eivissa i Formentera (Kuréel gi nu dénk njàng mi ci diiwaanu Ibiza et Formentera)
Via Púnica, 23, Ibiza 971 17 60 29

MAIRIE

Yenn diiwaan yu Iles Balereares dañuy fay amal ay ndajey njàng catalan. Mën nañu ci am ay xabaar suñu gëstoo yenn siti internet yu diiwaan bu nekk.

Majorque: http://www.caib.es/sites/cedomu/ca/ajuntaments_de_mallorca-25567

Minorque: https://www.caib.es/sites/cedomu/ca/ajuntaments_de_menorca-25779

Ibiza et Formentera: https://www.caib.es/sites/cedomu/ca/ajuntaments_deivissa_i_formentera-25780

CENTRES DE CATALÀ DE L'INSTITUT D'ESTUDIS BALEÀRICS (BEREBU CATALAN BU DAARAY JANG BALEARES)

Bérèb bu kenn ku nekk mena jàngale boppam Catalan te wéeru ci ay soxlay boppam.

MAJORQUE:

Centre de Català de Palma (Bérébu jàng Catalan bu Palma)

C. de l'Almudaina, 4 971 17 89 15 ccpalma@iebalearics.org

Centre de Català d'Inca (Daaray Inca Catalan)

Pl. de Sant Domingo, s/n 971 50 58 09 ccinca@iebalearics.org

Centre de Català de Manacor (Daaray catalan bu Manacor)

Pg. del Ferrocarril, 79 627 32 91 91 cmanacor@iebalearics.org

MINORQUE: Centre de Català de Ciutadella (Daaray catalan bu Ciutadella)

C. de l'Hospital de Santa Magdalena, 1, 2n 971 48 42 04 ccciutadella@iebalearics.org

IBIZA: Centre de Català d'Eivissa (Daaray catalan bu Ibiza)

C. de Bes, 9 - C/ Joan Xicó, s/n 682 82 70 44 cceivissa@iebalearics.org

JUMTUKAAY YI CI INTERNET BI

Sites Web ak ay jumtukaay yu mëna dimbali nit mu jàngal boppam lakk Catalan.

TEKKI BAAT YU LALU NEEL TURIST YI. CONSELL INSULAR DE MENORCA (AY XALAAT YU DUN MINORQUE)

TTéré tekki baat ci lakk allemand, español, français, anglais ak italien.
<http://sal.cime.es/contingut.aspx?idpub=183>

MALLORCAT. CONSELL INSULAR DE MALLORCA (AY XALAAT NEEL MAJORQUE)

Jumtukaay bu ku nekk mëna dalalee boppam njàngum Catalan bu ànd ak ay baat yu nu tekki, ay nataal, ay jukki ak ni nuy waxee baat yi.
<https://mallorcat.llenguamallorca.cat>

DICCIONARI VISUAL. CONSELL INSULAR DE MALLORCA (AY XALAAT CI DUN MAJORQUE)

Téeré tekki baat bu ànd ak ay nataal yu nu rànnee ay màndarga yuy yombal español, français, anglais, allemand, arab ak siiuwaa.
<http://llenguamallorca.cat/diccionari-visual>

MAÓ EN CATALÀ. CURS BÀSIC DE CATALÀ. AJUNTAMENT DE MAÓ (NIY XELAL MAIRI MAHÓN)

Njàng mu ànd ak waxtaan ak tekki baat ci li nuy dund bés bu nekk.
https://ajmao.org/WebEditor/Pagines/file/Med_Intercultural/Quadern%20Mao%20en%20Catala.pdf

EP! ESCOLTA I PARLA. GENERALITAT DE CATALUNYA (EP ! DEGLU LEEN TEY WAX LI EPP CI NGURU CATALUNYA)

Njàngum wax mu ànd ak ay nataal, ay ndégtu, ay widéo, ak ay itte ngir saafara jafe – jafe catalan yi y am bés bu nekk.
https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/aprendre_catala/ep-curs-oral-catala

ORALPHA. MÈTODE D'ALFABETITZACIÓ I COMUNICACIÓ ORAL EN CATALÀ.

GENERALITAT DE CATALUNYA (ORALPHA. PEXEY LIIFANTU AK JOKKOO CI WALLU WAX CI

CATALAN. LI GENA YAATU CI NGURU CATALUNYA)

Jumtukaayu njàng mu ànd ak ay pexey liifantu ak jokkoo ci wàllu wax ci catalan ak karne du def ay itté ak téeré buy gindi.

https://dixit.gencat.cat/ca/details/Article/oralpa_metode_alfabetitzacio_catala

BEREBU CATALAN BU SAXUL BENN PLACEC. INSTITUT D'ESTUDIS BALEARICS (DAARAY NJANGUM BALEARES)

Ay pexe ngir jàng catalan te sukkandinku ci internet bi ak jäppale ci wàllu xalaat.

<https://llengua.iebalearics.org/ca/centres>

PARLA.CAT. GENERALITAT DE CATALUNYA (NGUURUG CATALOGNE)

Bérébu njàng mu saxul muy yombal njàngum catalan mu suufe mi.

<https://www.parla.cat>

NIY JAPPALÉ JANGUM LAKK TE KHAARU NIOU CI DARA

Béréb bu nuy dalale nit ku dégg bu baax catalan te mëna jokkoo ak keneen kuy doora tàmbali te bëgga wax bu baax.

PARAULA. CENTRE DE SERVEIS LINGÜÍSTICS (DAARAY NJANGUM LAKK)

 C. de Sant Alonso, 24, Palma (edifici Ca n'Alcover) 971 76 13 01 <http://ambtu.paraula.cat>

AJUNTAMENT DE MAÓ (MAIRIE BU MAÓ) Àrea de Benestar Social i Família

 Pl. de la Constitució, 1, Maó 971 35 67 00 <http://www.ajmao.org/voluntariatlinguistic>

INSTITUT D'ESTUDIS EIVISSENCOS (DAARA NJANG BU EIVISSA)

 Via Púnica, 29, Eivissa 971 31 27 75 <https://estudiseivisencos.cat/voluntari-linguistic>

CONSELL INSULAR DE FORMENTERA (KUREEL GIY XELALAATE CI DUN BU FORMENTERA)

Kuréel giy xelalaate ci làkk linguistique

 Av. de Port-salè, s/n, Sant Francesc de Formentera 971 32 12 75

https://www.consellinsulardeformentera.cat/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=297&Itemid=353&lang=ca

YÉNENI MELOKANE NGIR JANG CATALAN

 Tope xarala yi ci lakkum catalan di na lene dimbali ci njangue mi. Bene pacc ci dun Balears:

IB3 RADIOTELEVISIÓ DE LES ILLES BALEARSG (radio ak télé)

<https://ib3.org>

TELEVISIÓ D'EIVISSA I FORMENTERA (télévision)

<https://teftv.com>

ONA MEDITERRÀNIA (radio)

<http://onamediterrania.cat>

RÀDIO ILLA (radio)

<http://www.radioilla.cat>

ARA BALEARSG (xibaru bes bu tey)

<http://arabalears.cat>

DBALEARS (xibaru bes bu ne)

<https://www.dbalears.cat>

PREMSA FORANA DE MALLORCA (xibaru dun Majorque)

<http://www.premsaforana.cat>

 Ci seni yeungueutu, meun ngéné jang catalan. Lii gestu ak ay xalaat yu niou def ci loolu la :

IB-MUSICAT (déglou musique ci catalan)

<https://ib-musicat.cat>

JOCS EN CATALÀ (ay po yu bari ci catalan)

<https://jocsencatala.cat>

APRÈN CATALÀ SENSE ADONAR-TE'NI

(Ay jumtukaayi po ngir jàng catalan te doo ko yeg)

<http://www.caib.cat/govern/sac/fitxa.do?codi=4130962&coduo=2390443&lang=ca>

G CONSELLERIA
O FONS EUROPEUS,
I UNIVERSITAT I CULTURA
B DIRECCIÓ GENERAL
/ POLÍTICA LINGÜÍSTICA

G CONSELLERIA
O FONS EUROPEUS,
I UNIVERSITAT I CULTURA
B INSTITUT ESTUDIS
/ BALEÀRICS